

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до Порядку надання компенсації фактичних витрат за
облаштування робочих місць/місць провадження господарської
діяльності/незалежної професійної діяльності для осіб з інвалідністю”

1. Мета

Метою прийняття проекту постанови є удосконалення механізму надання компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць/місць провадження господарської діяльності/незалежної професійної діяльності для осіб з інвалідністю, розширення доступу до такої компенсації, зокрема для осіб з інвалідністю з числа молоді та ветеранів війни, підвищення адресності та ефективності використання бюджетних коштів, а також запровадження додаткових запобіжників від зловживань.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Практика застосування постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2023 р. № 893 “Деякі питання надання компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць/місць провадження господарської діяльності/незалежної професійної діяльності для осіб з інвалідністю” (зі змінами) засвідчила необхідність уточнення окремих положень Порядку.

Зокрема, виникла потреба:

розширити коло отримувачів компенсації, передбачивши можливість її надання для осіб з інвалідністю I та II групи з числа молоді, які вперше приймаються на роботу;

врегулювати питання надання компенсації у разі повернення на роботу осіб з інвалідністю після звільнення з військової служби та їх переведення на інші посади;

конкретизувати вимоги до підтвердження потреб особи з інвалідністю відповідно до індивідуальної програми реабілітації або інших документів, що підтверджують рівень функціонування;

уточнити умови щодо основного місця роботи та мінімального рівня оплати праці;

визначити особливості компенсації витрат на придбання комп'ютерної техніки та мобільних телефонів;

запровадити механізм попереднього огляду облаштованого робочого місця;

розширити перелік підстав для відмови з метою недопущення подвійного фінансування та придбання обладнання у пов'язаних осіб.

Прийняття акта забезпечить підвищення прозорості процедури, унеможливить зловживання та сприятиме більш ефективному працевлаштуванню і самозайнятості осіб з інвалідністю.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується:

уточнити коло осіб, для яких може здійснюватися облаштування робочого місця з виплатою компенсації, зокрема осіб з інвалідністю I та II групи; осіб з інвалідністю I та II групи з числа молоді, які вперше приймаються на роботу; осіб з інвалідністю з числа ветеранів, які повернулися з військової служби;

встановити вимоги щодо облаштування саме основного робочого місця; мінімального рівня заробітної плати (не нижче півтора розміру мінімальної заробітної плати); сплати єдиного внеску для фізичних осіб – підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність;

розширити та конкретизувати перелік документів, які підтверджують потребу в адаптації робочого місця (індивідуальна програма реабілітації, витяг з рішення експертної команди, консультаційні висновки лікаря з фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапевта, фізичного терапевта, висновок інклюзивно-ресурсного центру тощо);

визначити особливості компенсації витрат на комп'ютерну техніку та мобільні телефони, встановивши граничні відсоткові обмеження та вимогу щодо придбання нового обладнання;

запровадити процедуру попереднього огляду облаштованого робочого місця (у тому числі шляхом фото-, відеофіксації або в онлайн-форматі) до прийняття рішення про надання компенсації;

доповнити перелік підстав для відмови, зокрема у разі отримання іншої компенсації за переобладнання транспортних засобів; звільнення особи з інвалідністю або припинення діяльності ФОП на дату прийняття рішення; придбання обладнання у пов'язаних осіб; ненадання можливості для проведення попереднього огляду;

уточнити форми заяв, доповнивши їх новими відомостями та згодою на проведення огляду.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють закони України “Про зайнятість населення”, “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, “Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні” та постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2023 № 893 “Деякі питання надання компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць/місць провадження господарської діяльності/незалежної професійної діяльності для осіб з інвалідністю”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Фінансування компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць для осіб з інвалідністю буде здійснюватися за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд) в межах видатків, передбачених у розподілі на реалізацію статті “Компенсація роботодавцям фактичних витрат за облаштування робочих місць працевлаштованих осіб з інвалідністю”.

У 2026 році за попередніми прогнозними розрахунками передбачається компенсація роботодавцям витрат за облаштування 83 робочих місць для осіб з числа молоді з інвалідністю I групи та 167 робочих місць для осіб з числа молоді з інвалідністю II групи на суму 23 303,7 тис. гривень. Фінансування буде здійснюватися за рахунок коштів Фонду в межах його фінансових можливостей.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 03.11.2010 № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” не проводилось громадське обговорення у формі електронних консультацій.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта не буде впливати на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних

ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Разом з тим, реалізація акта матиме позитивний вплив на ринок праці, оскільки сприятиме підвищенню зайнятості осіб з інвалідністю I та II групи, зокрема молоді та ветеранів, а також ефективному використанню бюджетних коштів Фонду і зменшенню ризиків зловживань.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Особи з інвалідністю (I та II групи), у тому числі з числа молоді та ветеранів війни	Позитивний	Розширення можливостей працевлаштування та повернення до трудової діяльності після військової служби, забезпечення адаптації робочих місць відповідно до індивідуальних потреб.
Роботодавці, фізичні особи – підприємці та особи, які провадять незалежну професійну діяльність і є особами з інвалідністю	Позитивний	Оновлення переліку допоміжних засобів і уточнення процедур подання документів, зокрема для ветеранів, робить підтримку більш доступною та зрозумілою.
Державна служба зайнятості	Позитивний	Удосконалення процедур розгляду заяв та здійснення попереднього огляду, підвищують якість програми та ефективність контролю за цільовим використанням коштів Фонду

Міністр економіки, довкілля та сільського господарства України

 2026 р.

Олексій СОБОЛЕВ